

Fővárosi Ítéltábla

16.Gf.40.328/2022/10-II.

A Fővárosi Ítéltábla az 1000. sz. Ügyvédi Iroda (cím1, ügyintéző: dr. Dantesz Péter ügyvéd és ifj. dr. Dantesz Péter ügyvéd) által képviselt felperes1 (cím2) felperesnek a Burai-Kovács, Perlaki, Stanka, Szikla és Társai Ügyvédi Iroda (cím3, ügyintéző: dr. Stanka Gergely ügyvéd) által képviselt alperes1 (cím4) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása és járulékai iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2022. szeptember 13-án kelt 32.G.40.657/2022/23. számú kiegészítő ítéletével kiegészített 2022. június 9. napján kelt 32.G.40.657/2022/16-I. számú ítélete ellen a felperes részéről benyújtott fellebbezés folytán – nyilvános fellebbezési tárgyaláson – meghozta a következő

közbenső ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az érvénytelenség megállapítása iránti keresetet elutasító részében megváltoztatja, és megállapítja, hogy a felek között 2007. augusztus 22-én létrejött szám. számú kölcsönszerződés érvénytelen;

az érvényessé nyilvánítás iránti keresetet elutasító részében – a teljes perköltségre kiterjedően – hatályon kívül helyezi, és e körben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja.

A felperes és az alperes másodfokú perköltségét egyaránt 50.000 (ötvenezer) forint + áfa összegben, a felperes által meg nem fizetett fellebbezési illeték összegét 426.000 (négy százhuszonhat ezer) forintban állapítja meg.

A közbenső ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás lényege szerint felperes és alperes 2007. augusztus 22. napján kötött lakásvásárlási célú, svájci frank alapú kölcsönszerződést, természetben az cím6 szám alatti ingatlant terhelő jelzálogszerződést, valamint ugyanezen a napon felperes egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatot tett kölcsönszerződésből eredő tartozása megfizetésére. A kölcsönszerződés I.1. pontja szerint az ingatlan teljes vételára 7.800.000 forint, a saját erő 1.200.000 forint volt, a kölcsönösszeg 49.636 CHF azzal, hogy a kölcsönösszeg nem lehet több mint 6.600.000 forintnak a folyósítás

napján érvényes pénztári devizavételi árfolyamon számított svájci frank értéke. A szerződés I.1.3. pontja szerint a kölcsön lejáratára 2028. augusztus 17., az éves kamatláb az I.1.4. pont szerint 3,49 %, mely a mindenkorai kondíciós lista alapján változhat. Az I.8. pont szerint a megjelölt ingatlanra a felek 49.636 CHF és járulékai vonatkozásában jelzálogjogot alapítottak. Az I.8.4. pont rendelkezett az biztosító-nél kötött életbiztosításról, az I.9.1. pont rendezte a folyósítás különös feltételeit.

[2] A szerződés általános része II.1.3. pontja szerint a kölcsön folyósítása úgy történik, hogy annak forint ellenértékét a bank jóváírja a bankszámlán, a II.1.4. pont szerint adós a folyósított devizaösszegéről a kölcsönszerződés részét képező értesítő levélben értesül. A II.1.5. pont szerint a folyósított kölcsönösszeg átszámítása forintra a bank által a folyósítás napjára meghirdetett pénztári devizavételi árfolyamon történik. A II.3.4. pont szerint a kezelési díj összegének átszámítása forintra a bank által a kezelési díj tényleges megfizetése napjára meghirdetett pénztári devizaeladási árfolyamon történik. A II.4.5. pont szerint ugyanúgy történik a kamat átszámítása forintra. A II.5.3. pont rendelkezett az előtörlesztésről.

[3] A II.8.11. pont szerint az adós tudomásul veszi, hogy a kölcsön igénybevételevel együtt járó, az árfolyamváltozásokból eredő kockázatot teljes mértékben maga viseli. A bank fenntartja annak jogát, hogy amennyiben az árfolyamok kedvezőtlen változása a bank megítélése szerint veszélyezteti az adós kölcsöntörlesztési képességét, a fennálló kölcsöntartozást forintra átváltssa és az átváltás napjától a mindenkorai kondíciós listájában meghirdetett, a kölcsön céljának és típusának megfelelő forint kamatláb és kezelési, előtörlesztési díj mérték alapján számítsa kamatot és a kezelési, előtörlesztési díjat.

[4] A II.9.2. pont szerint a kölcsönszerződésben nem szabályozott kérdésekben a bank mindenkorai hatályos Lakossági Üzletág Általános Szerződési Feltételei vonatkozó rendelkezései és a magyar jogszabályok irányadók. Adós kijelenti, hogy a hatályos Lakossági Üzletág Általános Szerződési Feltételek rendelkezéseit ismeri, annak alkalmazását elfogadja.

[5] A kölcsönszerződést alperes képviselőjében vezető és munkatárs, tanúként tanú1 és tanú2 írta alá.

[6] A felperes 2007. július 26-án kockázatfeltáró nyilatkozatot írt alá, mely rögzítette, hogy „A jelen nyilatkozat célja, hogy a devizakölcsönök sajátosságairól a alperes1 lakossági ügyfeleknek nyújtott devizahitelezési gyakorlatáról a kölcsönügylet megkötése előtt teljeskörűen tájékoztassa Önt annak érdekében, hogy a devizakölcsönökhöz kapcsolódó kockázatokat megfelelően áttekinthesse.”

[7] A devizakölcsönön olyan kölcsönt értünk, melynél a kölcsön összege nem forintban, hanem valamely más pénznemben került meghatározásra, és a futamidő alatti tartozás nyilvántartása is ebben a pénznemben történik. A alperes1 jelenleg a hitel1, a hitel2

és a hitel³ svájci frank alapon nyújtja úgy, hogy az ügyfél igénye alapján a folyósítás és a törlesztés forintban történik.

[8] A devizakölcsönök kamatlába jelenleg alacsonyabb, mint a forintkölcsönöké, ezért a devizakölcsönök aktuális törlesztőrészlete alacsonyabb. A devizában nyilvántartott kölcsönök rendelkeznek azonban néhány olyan jellemzővel, amelyek további költségeket és kockázatot jelentenek az üzletfeleknek, az alábbiakban ezekre hívjuk fel a figyelmet.

[9] Amennyiben a devizakölcsön folyósítása forintban történik, a alperes¹ a devizakölcsön összegét a folyósítást megelőzően forintra átszámítja. Ilyenkor a bank svájci frank pénztári devizavételi árfolyamot alkalmaz, mintha megvásárolná az üzletféltől azt a svájci frank összeget, aminek ellenértékét forintban folyósítja az üzletfélnek. A hitel törlesztésekor ugyanez fordítva történik, mivel az üzletfél a törlesztőrészletet forintban fizeti. A alperes¹ a svájci frank pénztári devizaeladási árfolyamon számítja át devizára, mintha eladta volna az üzletfélnek a törlesztéshez szükséges svájci frank összeget. A vételi árfolyam alacsonyabb az eladásinál, a különbség mértéke az egyes bankok üzletpolitikájától függően változik, a alperes¹nél jelenleg kb. 3 %.

[10] A devizában nyújtott, forintban folyósított és törlesztett kölcsönöknél a kamat- és az árfolyamváltozások hatásaként a deviza alapú kölcsönök havi törlesztőrészlete a forintkölcsönöknél gyakrabban és nagyobb mértékben változhat. A törlesztőrészlet ingadozása a kamat- és az árfolyamváltozás irányának függvényében kedvezően (adott havi törlesztőrészlet csökken) és kedvezőtlenül (adott havi törlesztőrészlet növekszik) is érintheti az ügyfelet. Amikor a forintárfolyam gyengül a svájci frankkal szemben, vagyis egy svájci frankért a korábbinál több forintot kell fizetni, akkor a törlesztőrészlet növekszik, amikor a forint árfolyama erősödik a svájci frankkal szemben, vagyis egy svájci frankért a korábbinál kevesebb forintot kell fizetni, akkor a törlesztőrészlet csökken. A devizakölcsönök kamatait a devizakamatok ingadozása is befolyásolhatja. A alperes¹ a lakossági ingatlanfedezetes devizahitel termékeinél éves kamatrögzítést alkalmaz, ez azt jelenti, hogy a hitel kamatlába tizenkét hónapig nem változik, az éves kamatfordulókor pedig a kamatforduló időpontjában hatályos kondíciós listában szereplő, a speciális termékre vonatkozóan meghirdetett kamatláb került ismét 12 hónapos időtartamra rögzítésre.

[11] A teljes hiteldíjmutató az a belső kamatláb, amely mellett az üzletfél által visszafizetendő tőke és hitel egyenlő az üzletfél által a hitel folyósításáig bezárólag a kölcsönrel kapcsolatosan fizetett összes költséggel csökkentett hitel összeggel. Amennyiben a devizahitel folyósítása és törlesztése forintban történik, akkor a THM feltüntetésénél az üzletfél által teljesített fizetéseket forintban vesszük számításba. A deviza kölcsönszerződésekben a THM meghatározása a szerződés megkötését megelőző 10 napnál nem régebbi devizaárfolyam figyelembevételével történik azzal, hogy a kölcsönszerződések a fizetések más devizanemre történő átszámításánál figyelembe vett devizaárfolyam érvényességének napját is tartalmazzák. Amennyiben a devizahitel folyósítása és törlesztése devizában történik, akkor a THM feltüntetésénél az üzletfél által teljesített fizetéseket devizában vesszük számításba. A THM meghatározása az aktuális feltételek, hatályos

jogszabályok figyelembevételével történik. A feltételek változása esetén a THM mértéke módosulhat, a THM mutató mértéke nem tükrözi a kölcsön kamatkockázatát és a deviza alapú kölcsönök árfolyamkockázatát.

[12] A nyilatkozat aláírásával a felperes kijelentette: „A fenti kockázatokat megismertem, a jelen nyilatkozatot megértettem, az ebben foglaltakat tudomásul vettem, kijelentem, hogy a alperes1-vel a kölcsönszerződést a fenti költségek és kockázatok teljeskörű ismeretében kötöm meg.”

[13] A kockázatteltáró nyilatkozatot tanúként vezető és munkatárs írták alá. A felek közti elszámolás a DH törvények alapján megtörtént.

[14] Felperes többször módosított keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg a perbeli kölcsönszerződés érvénytelenségét az árfolyamkockázati szerződéses kikötések és a kezelési költség tisztességtelensége okán azzal, a 2022. április 4-i értéknápra vetítve a felperes alperes felé fennálló tartozása 4.190.009 forint tőke és 1.134.842 forint kamat.

[15] Az árfolyamkockázat kapcsán hiányos tájékoztatásra hivatkozott, a kockázatteltáró nyilatkozatot nem kapta meg. Előadta, a kockázatteltáró nyilatkozathoz képest a kölcsönszerződés II.8.11. pontja megtevesztő. A törlesztőrészletek jelentős mértékben akkor is megemelkedhetnek, ha a forintárfolyam erősödik. Alperesnek a szerződés biztosítja azt a lehetőséget, hogy korlátozás nélkül megemelje az ügyleti kamatlábat, a kezelési költséget és a vételi, eladási árfolyam közti különbözetet, az árfolyamrést is. Mindezek megnövelése emeli a törlesztőrészletet is, de ez nincs összefüggésben a forintárfolyam gyengülésével. A kamat és a kezelési költség emelését a szerződés nem korlátozza, a jelentős mérték nem azonosítható a korlátlan mértékkel, a kockázatteltáró nyilatkozat csupán a törlesztőrészletekre gyakorolt határról nyújt tájékoztatást, a tőketartozásról, annak változásáról nem. Hivatkozott az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) C-472/2020. és C-51/17. ítéleteiben foglaltakra.

[16] A kezelési költség kapcsán kiemelte, a szerződés konstrukciójából adódó kezelési költség nem a szerződés nyilvántartásával kapcsolatos költség, hanem a forint CHF keresztárfolyam függvénye. A kezelési költség címen nagyobb összeget követelhet alperes akkor, ha a CHF erősödik a forinttal szemben, de akkor is, ha semmilyen többletköltsége nem merült fel. Az adminisztrációval kapcsolatos költség nem mutat összefüggést a forint CHF árfolyammal, sőt CHF pénznemben alperesnek nem merül fel költsége.

[17] Alperes a kereset elutasítását kérte. Az árfolyamkockázat körében hivatkozott a Kúria 2/2014. PJE-re, az árfolyamkockázati tájékoztatás megfelelő volt. A kockázatteltáró nyilatkozat, illetve az árfolyamkockázati tájékoztatás megfelelt az EUB C-51/17., C-227/18. számú döntéseknek is, utalt a kölcsönszerződés II.8.11. pontjára is. Világos és érthető volt felperes számára, hogy az árfolyamváltozás felső határ nélküli és a kockázatot teljes egészében maga viseli. Utalt a felperessel szembeni elvárhatóságra.

[18] A kezelési költség körében hivatkozott az EUB C-621/17. ítéletére, valamint arra, a perbeli éves ügyleti kamat, kezelési költség (3,49 % + 2,64 %) együttes mértéke 6,13 %, mely lényegesen kisebb, mint a Kúria által megvizsgált és tisztességesnek minősített, a Pfv.VII.22.444/2016. számú ügyben rögzített 7,8 %-os mérték. Utalt a C-621/17. számú ügyben a főtanácsnoki véleményre, illetve a Kúria Gfv.VII.30.356/2019/11. számú ítéletére, a kölcsönszerződésben szereplő THM-re, az MNB által közzétett THM átlagra, amely 0,1 %-kal volt kevesebb, mint a perbeli kölcsönszerződés szerinti. A piaci átlagnak a kölcsön THM-je megfelelt, kizárt, hogy alperes olyan szolgáltatásért számít fel díjat, melyet nem nyújtott. A felek megállapodása kiterjedt a kezelési költség CHF alapú nyilvántartására is.

[19] Az elsőfokú bíróság a 2022. szeptember 13-án kelt 32.G.40.657/2022/16-I. számú kiegészített ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50.000 forint perköltséget, az államnak külön felhívásra 396.000 forint le nem rótt kereseti illetéket. Az 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 200. § (2) bekezdése, 209. § (1) bekezdése, az rHpt. 203. § (6) és (7) bekezdése, az rPtk. 523. §-a, 685. § e) pontja, a 2/2014. PJE, a 6/2013. PJE felhívása után részletezte alperes tájékoztatási kötelezettségét és ezzel kapcsolatos bizonyítási kötelezettségét.

[20] A kockázatfeltáró nyilatkozatot akként értékelte, hogy alperes figyelmeztette a felperest, hogy a devizában nyilvántartott kölcsönök olyan jellemzőkkel rendelkeznek, melyek további költséget és kockázatot jelenthetnek. Bemutatta a deviza alapú kölcsön fogalmát, az árfolyamkockázatot, annak realizálódását és annak hatását. A tájékoztatás alapján a felperesnek meg kellett értenie, hogy a törlesztőrészlet összegét, tartozását az árfolyamváltozás a tőketartozással együtt növelheti vagy csökkentheti, a számára kedvezőtlen változás esetén a kockázatot ő viseli. A változás olyan mértékű is lehet, hogy az nehézséget okozhat a teljesítésnél. A kockázatfeltárás 2007. június 26-án megtörtént. Az megfelelő volt az EUB C-51/17. számú ítélet [74], [75], [77], [78] pontjai figyelembevételével is.

[21] Az elsőfokú bíróság utalt arra, tanúként hallgatta meg tanú1ot, tanú2-t és tanú3-at, a tanúk a felperesre, illetve a perbeli kölcsönszerződésre az időmúlás folytán nem emlékeztek. Az elsőfokú bíróság utalt a kölcsönszerződés II.8.11. pontjára is azzal, nem értelmezhető ez a pont másként, minthogy az árfolyamváltozás kedvezőtlen hatása valós, gazdaságilag nem csak a nehézzé, hanem lehetetlenné is válhat az adós pénzügyi helyzete. A felperes alappal nem hivatkozhat a nem megfelelő tájékoztatásra, amely 2007. július 26-án megtörtént, a szerződéskötésre 2007. augusztus 22-én került sor, a tájékoztatás kellő időben is történt. A felperes hivatkozásaival szemben – figyelemmel a 2/2014 PJE-re is – alperes az őt terhelő tájékoztatási kötelezettségének eleget tett, felperes nem tudta bizonyítani, hogy a tájékoztatás nem volt egyértelmű és világos számára.

[22] A kezelési költség és az árfolyamkockázat kezelésének egymáshoz nincs kapcsolata. A felek nem állapodtak meg arról, hogy a kockázatot alperes kezeli és abban sem, hogy a kezelési költség ennek fejében illeti meg alperest. Utalt az rPtk. 200. § (1)

bekezdésére, 205. § (2) bekezdésére, az rHpt. 212. § (2) bekezdésére, 213. § (1) bekezdés b) és c) pontjára, az rHpt. 2. sz. mellékletére, az rHpt. 210. § (2) bekezdésére, megállapítva, azon okból, hogy a szerződés a kezelési költség ellenében nyújtott szolgáltatást tételesen nem határozza meg, a kikötés nem tisztességtelen. Alperes a kezelési költséget kiköthette, a mögött az általa előadott és a kölcsönrel kapcsolatos szolgáltatások állnak. Az alperes adminisztrációs költségei az rHpt. 2. sz. melléklet 1.10.3. pontja szerint pénzügyi szolgáltatási tevékenységként nevesítettek. Alperesi tevékenység a kezelési költség kapcsán a kölcsön törlesztése során felmerülő banki adminisztrációért időszakosan visszatérő jellegűek.

[23] A szerződésben egyértelműen, világosan rögzítésre került a kezelési költség számítási módja. Utalt az EUB C-621/17. ítéletében írtakra, valamint a Kúria Gfv.VII.30.356/2019/11. számú eseti döntésére, valamint az MNB közzétett átlagos hitelköltség mutatójára és arra, a kezelési költség az arányosság követelményének is megfelelt.

[24] Az ítélet ellen a felperes fellebbezett. Fellebbezésében az ítélet keresete szerinti megváltoztatását, az alperes felmerült költségei viselésére kötelezését kérte. Előadta, a törvényszék ítélete sérti az rPtk. 209. § (1) és (2) bekezdését, a 2/2014. PJE határozatot, ellentétes a Jpe.I.60.015/2021/15. számú határozattal és figyelmen kívül hagyja Jpe.II.60.021/2021/17. számú határozatot. Sérti az EUB C-51/17. ítéletével értelmezett 93/13/EKG irányelv 4. cikk (2) bekezdését.

[25] Részletezve a C-51/17. számú ítélet rendelkező részének 3., 4. pontját, a Kúria Jpe.I.60.015/2021/15. számú határozatát, rögzítette, tájékoztatást kell adni az árfolyamkockázat tényéről, az árfolyamkockázat mibenlétéről, arról, hogy a forintnak a nyilvántartás devizaneméhez képest történő jelentős leértékelődése a fennálló tartozás összegének jelentős megnövekedését eredményezi, továbbá arról, hogy ugyanezen okoknál fogva a szerződés szerinti ütemezésben esedékessé váló fizetési kötelezettség mértéke jelentősen megemelkedhet. Így kell értelmezni a 2/2014. PJE határozatot is.

[26] Részletezte a kockázatteltáró nyilatkozatot azzal, nem állapítható meg az árfolyamkockázat mibenléte, az nem hívja fel a figyelmet a forint jelentős leértékelődése lehetőségére, nem ad tájékoztatást arról, hogy a forint jelentős mértékű leértékelődése következtében a még fennálló tartozás összege is jelentősen megemelkedhet, annak jelentős mértékére sem. Formailag megtörtént a tájékoztatás, de az nem volt megfelelő.

[27] Felhívta a Kúria Jpe.II.60.021/2021/17. számú végzését azzal, a perbeli tényállással egyező kockázatteltáró nyilatkozat értékelése történt meg. Alperes által adott tájékoztatás megegyezett a Jpe.I.60.015/2021. számú jogegységi panasz határozatban vizsgált kockázatteltáró nyilatkozattal, a Kúria erre figyelemmel okafogyottnak tekintette a jogegységi panaszt. A határozat 1. pontja szerint a Kúria annak a ténynek az ismeretében foglalt állást a

tájékoztatás elégtelensége mellett, hogy alperes kedvezőtlen árfolyamváltozás esetén a szerződést forintszerződésre módosíthatja.

[28] Téves a törvényszék álláspontja a kezelési költség tekintetében is. Bizonyos, a szerződéskötéssel ténylegesen felmerült költségek elszámolása nem tisztességtelen. Ugyanakkor sem a szerződés, sem az üzletszabályzat alapján nem különíthetők el a fogalmak egymástól, nem állapítható meg, hogy mit kell kezelési költség és költségtérítés alatt érteni.

[29] A kezelési költség elszámolásának működési mechanizmusa eredményezi az egyensúly megbomlását, a szerződések arra jogosítják alperest, hogy a kezelési költség megfizetése címén nem a tényleges költségek megfizetésére kötelezheti felperest, hanem a tényleges költségektől függetlenül árfolyamnyereséget érvényesíthet a CHF nyilvántartás folytán. Ha a CHF erősödik a forinthez képest, a kezelési költség százalékos mértéke változatlanul hagyása mellett nominálisan az árfolyamváltozás arányában a kezelési költség megnő. A költség úgy nő, ahogy a CHF erősödik a forinthez képest, holott CHF pénzneemben egyáltalán nem merül fel alperesnek költsége. Minden költsége forintban merül fel. A felmerülő készkiadásokat az alperes az aktuális keresztárfolyamon indexálta, ezáltal árfolyamnyereségre tett szert, mindez indokolatlanul a jóhiszeműség, tisztesség követelményeit sérti, a felperes hátrányára bontja meg a felek közti egyensúlyt. Az indexálás folytán a szerződési feltétel tisztességtelen.

[30] Alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és felperes perköltségben marasztalását kérte. A kereset, az elsőfokú ítélet és a fellebbezés ismertetése után előadta, az árfolyamkockázatról való alperesi tájékoztatás, ebből fakadóan a kölcsönszerződések árfolyamkockázat viselésére vonatkozó rendelkezései megfelelnek az irányadó jogszabályoknak, az EUB és a magyar bíróságok gyakorlatának. Az elsőfokú ítélet nem jogszabálysértő.

[31] Utalva az ítélet megállapításaira, a szerződések részét képező lakossági ÁSZF rendelkezéseire rögzítette, hogy a felek közt kölcsönszerződés és jelzálogszerződés jött létre 2007. augusztus 22-én. Az ÁSZF-ben kifejezetten kitértek arra, hogy a havi törlesztőrészlet nagyobb, jelentős mértékben is változhat, az árfolyamok kedvezőtlen változása veszélyeztetheti az adós és az adóstársak kölcsöntörlesztési képességét és ezen oknál fogva alperes jogosult a kölcsönt forintkölcsönre változtatni vagy további biztosítékot kérni.

[32] Utalt a kockázatfeltáró nyilatkozat tartalmára, azt részletesen ismertetve, továbbá a kölcsönszerződés II.8.11.7. pontjára és idézte az ÁSZF X.1.1. pontját. Hangsúlyozta, alperesi tájékoztatás külön okiratokba foglaltan is felhívta a felperes figyelmét arra, hogy a perbeli jogügylet tekintetében árfolyamkockázat van, az kihat a felperes által fizetendő törlesztőrészletek nagyságára, annak mértéke nagyobb, illetve olyan jelentős is lehet, mely veszélyeztetheti felperes fizetőképességét, illetve további biztosíték nyújtása válhat szükségessé.

[33] A tájékoztató a fogyasztóvédelmi szabályozásnak, így az rPtk. 209. § (5) bekezdésének, a 93/13/EGK tanácsi irányelvnek, a Kúria 2/2014. PJE határozatának is megfelel. Utalt továbbá az EUB C-415/11. számú, a C-621/17. számú, továbbá a C-26/13. számú határozatra és a tisztességtelenségi teszttel kapcsolatos eljárásra, az EUB C-227/18. számú döntését részben ismertetve.

[34] Utalt a C-51/17. számú EUB határozatra is azzal, az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás akkor világos és érthető, ha vagy kifejezetten tartalmazza, hogy az árfolyam kedvezőtlen változásának nincs felső határa vagy ilyen expressis verbis információ hiányában az olyan tartalmú tájékoztatás, mely alapján az átlagosan tájékozott fogyasztó számára egyértelmű, hogy az árfolyamváltozás reálisan felmerülhet, az számára kedvezőtlen irányú is lehet, hatása rá nézve gazdaságilag akár jelentőssé is válhat. Hivatkozott a magyar bírósági gyakorlatra, így a Kúria Konzultációs Testülete állásfoglalására, a 6/2013. PJE és a 2/2014. PJE számú jogegységi határozatokra, a Jpe.I.60.015/2021/15., valamint a Jpe.II.60.021/2021. számú határozatokra, arra, az elsőfokú bíróság is magáévá tette az EUB és a Kúria döntéseiben foglalt megállapításokat és értékelési szempontokat, és vizsgálta alperesi tájékoztatás megfelelőségét.

[35] Téves azon felperesi állítás, hogy az alperes által adott tájékoztatás lényegileg megegyezik a Jpe.I.60.015/2021. számú határozatban vizsgált kockázatfeltáró nyilatkozattal. Nem a jelen per alperesének, egy másik pénzintézetnek a tájékoztatóját vizsgálták abban az ügyben. Tartalmát tekintve a másik ügyben vizsgált másik pénzintézet árfolyamkockázati tájékoztatója eltér a jelen perbeli tájékoztatástól és az alperesi kockázatfeltáró nyilatkozattól. A jelen perbeli alperes árfolyamkockázati tájékoztatóját alapul vevő Jpe.II.60.021/2021. számú eljárásban hozott határozat a jogegységi panaszeljárást megszüntette az alperesi kockázatfeltáró nyilatkozat, illetve árfolyamkockázati tájékoztatás vizsgálata és a szerződéses rendelkezések érdemi vizsgálata, érdemi döntés nélkül. Kimondta, az árfolyamkockázatról nyújtott tájékoztatást, így alperes a jelen perben érintett tájékoztatóját a Jpe.I.60.015/2021/15. számú határozatban rögzített elvi tartalom alapján kell minden egyes ügyben egyedileg elbírálni. A Kúria tehát nem vizsgálta és nem értékelte a Jpe.II.60.021/2021. számú eljárásban alperes jelen perben releváns, a kölcsönszerződés II.8.11. pont második fordulója, a jelzálogszerződés 7. pontja, illetve az ÁSZF X.1.1. pontja szerinti tájékoztatása tartalmát. A Jpe.II.60.021/2021. számú eljárásban hozott határozat megállapította, hogy a két panaszeljárásban a jogkérdések lényegében megegyeznek, azonban a jogkérdésben történő azonosság nem jelenti azt felperes állításával szemben, hogy az egyes pénzintézetek kockázatfeltáró nyilatkozatai, illetve a különböző pénzintézetek által nyújtott árfolyamkockázati tájékoztatás tartalmát tekintve is azonos lenne. Ilyen következtetés a meghozott döntésekből nem vonható le. A jelen perrel érintett tájékoztatást is a Kúria Jpe.I.60.015/2021/15. számú határozata alapján kell elbírálni.

[36] A felperes tény- és iratellenesen állítja, hogy a két Jpe. határozatban vizsgált tájékoztatások tartalmukat tekintve lényegileg azonosak. A felperes által aláírt kockázatfeltáró nyilatkozat semmi olyat nem tartalmaz, mely szerint az árfolyamkockázatnak bármilyen

korlátja lenne, sőt, kifejezetten arról tájékoztatta felperest, hogy az árfolyamkockázatot korlátlanul, teljes egészében az adós viseli. Az árfolyamváltozás hatásaként a törlesztőrészek mind a tőke, mind a kamat tekintetében változhatnak. Az árfolyamváltozás iránya és mértéke nem jósolható, ennek hiánya nem lehet jogszabálysértő. Az árfolyamkockázat így akár korlátlan is lehet. Utalt ebben a körben a kölcsönszerződés I.8.11. pontjára, továbbá a jelzálogszerződés 7. pontjára, illetve a lakossági ÁSZF X.1.1. pontjára. Állította, az elsőfokú bíróság helytállóan értékelte ezen szerződéses pontokat, illetve a tájékoztatást. A tájékoztatás az ebben a körben kialakult legújabb joggyakorlatnak is megfelelt, kifejezetten alperes jelen perbeli, tartalmában azonos árfolyamkockázati tájékoztatását vizsgáló határozatok születtek. Idézte a Fővárosi Ítéltábla, a Szegedi Ítéltábla eseti döntéseit. A Kúria a perbelivel azonos tartalmú árfolyamkockázati tájékoztatást ugyancsak megfelelőnek fogadta el (Kúria Gfv.VI.30.123/2021/7.).

[37] Hangsúlyozta, a kockázatteltérő nyilatkozatot követően felperesnek majd egy hónap idő állt rendelkezésére, azaz lehetősége volt arra, hogy átgondolt és megalapozott döntést hozzon arról, a kölcsönszerződést az adott kockázatokkal megkösse-e. A tájékoztatás egyébként az e körben kialakult gyakorlatnak is megfelelt.

[38] A kezelési költséggel kapcsolatban kiemelte az azt cáfoló elsőfokú bírósági ítéletet, továbbá az EUB C-621/17. számú ítéletében foglaltakat. Előadta, a felperes megalapozatlanul állítja a fellebbezésében, hogy a kezelési költség felszámításával felperes árfolyamnyereséget fizetne alperesnek. Utalt a Kúria eseti döntésére (BH2020. 180), továbbá a 2009. évi CLXII. törvény 17/E. § (2) bekezdésére, rögzítve, a kezelési költség mögött tényleges szolgáltatás áll, mely szervesen kapcsolódik a jogszabályokban rögzített személyi, tárgyi, biztonsági és informatikai követelményekhez. A felperesi hitelnújtás, mint főszolgáltatás mögött rendkívül összetett számos személyi, tárgyi erőforrás rendelkezésre állását megkívánó szervezetrendszer által nyújtott szolgáltatás áll.

[39] A felperes fellebbezési ellenkérelemre benyújtott válasziratában előadta, alperes általános szerződési feltétele nem ad tájékoztatást az árfolyamkockázatról, mindössze az áll rendelkezésre az árfolyamkockázatról, melyet felperes a fellebbezés 3. oldalán idéz. Nem tartalmaz tájékoztatást az ÁSZF X.1.1. pontja sem, hiszen az idézett szövegrész az árfolyamváltozás lehetőségére nem utal, csupán arra, pótfedezetet kell biztosítani az adósnak abban az esetben, ha a megtérüléshez a bank megítélése szerint pótfedezet szükséges. E rendelkezésből a szerződés kockázataira semmilyen következtetés nem vonható le. A szerződésből megállapítható, hogy az deviza alapú, a törlesztőrészek összege változhat a forint CHF keresztárfolyam függvényében.

[40] A Jpe.I.60.015/2021/15. számú végzés rögzíti azonban, hogy az ilyen típusú tájékoztatás, melyből csupán az árfolyamváltozás és a törlesztőrészek összege megváltozása közötti összefüggés állapítható meg, nem felel meg a világosság és érthetőség követelményének. Nem derül ki, hogy a forint a nyilvántartás pénzneméhez, a CHF-hez képest jelentős mértékben meggyengülhet, nincs utalás arra, hogy a fennálló tőketartozás ennek következtében jelentősen megnövekedhet, továbbá az ütemezés szerint esedékessé váló

törlesztőrészletek összege jelentősen megemelkedhet. Ennek hiányában a tájékoztatás nem világos, nem érthető.

[41] A Jpe.II.60.021/2021/17. számú végzés a [10] pontban utal arra, hogy alperes által hivatkozott döntésekben a jogkérdések, az árfolyamkockázati tájékoztatás értékelése lényegüket tekintve megegyeznek, függetlenül attól, hogy a tájékoztatásokat eltérő szövegezéssel más-más bank adta. A Jpe.I.60.015/2021. számú ügy elvi tartalma szerinti értékelést alkalmazva az alperesi tájékoztatás nem volt világos és nem volt érthető. Ezt támasztja alá a Kúria Gfv.I.30.262/2020/20. számú végzése. Előadta továbbá, a kezelési költséget nem annak mértéke szerint tartja tisztességtelennek, hanem azért, mert az nem felel meg a Kúria Gfv.VI.30.448/2021/7. számú ítéletében foglaltaknak. A kamat tartalmazza az rHpt. 2. sz. melléklet 10. pontjában említett szolgáltatások ellenértékét. A kezelési költség akkor számítható fel, ha az rHpt. 2. sz. melléklet 10. pontján felül nyújtott további szolgáltatásokkal felmerülő költségeket kell ellentételezni.

[42] A kezelési költség százalékos mértéke még nem teszi tisztességgé a felszámítást, vizsgálni kell, hogy megfelel-e a jóhiszeműség és az arányosság elvének. A perbeli esetben ennek a kezelési költség nem felel meg. A kezelési költséget CHF-ben kell megfizetni, így alperes valójában kétszeresen jut hozzá árfolyam-nyereséghez. A kezelési költséget a mindenkorli tőketartozás százalékos mértékében kell fizetni, forintgyengülés következtében megnövekedett tőketartozás után megnövekedett kezelési költség fizetendő, emellett még az árfolyamnövekedés összege is növekszik, több kezelési költséget kell fizetni az árfolyamváltozással arányosan. Mindez megbontja a felek közti egyensúlyt, ez sérti a jóhiszeműség, tisztesség követelményeit. Utalt a Fővárosi Ítéltábla eseti döntésére is (13.Gf.40.119/2022/4.).

[43] Alperes 9. sorszám alatt előterjesztett előkészítő iratában utalt a felperes megalapozatlan állításaira. A felperes téves előadásaival szemben kifejtette, alperesi tájékoztatás az árfolyamkockázatról és az erre vonatkozó szerződéses feltételek megfelelnek az irányadó jogszabályoknak, az EUB és a magyar bíróságok gyakorlatának is. Rögzítette, a Kúria eseti döntésében az alperes, illetve jogelődje által alkalmazott, a jelen perbelinél szűkszavúbb árfolyamkockázati tájékoztatást megfelelőnek fogadott el. További újabb kúriai döntésre hivatkozva (Gfv.VI.30.110/2022/6.) kifejtette, a tájékoztatás világos és érthető volt. A jelen perbeli a kúriai határozatokban vizsgáltaknál jóval szélesebb teljeskörű tájékoztatást jelentett. A tájékoztatás nemcsak az árfolyamkockázat tényére, hanem a felperesi törlesztőrészletek növekedésére és annak gazdasági hatására is kiterjedt, azaz arra, a havi törlesztőrészlet nagyobb, jelentősebb mértékben is változhat, az árfolyamok kedvezőtlen változása veszélyeztetheti az adós és adóstársak kölcsöntörlesztési képességét és ezen oknál fogva alperes jogosult a kölcsönt forintkölcsönre változtatni vagy további biztosítékot kérni. Alperes utalt arra is, a Kúria sem a Jpe.I.60.015/2021., sem a Jpe.II.60.021/2021. számú eljárásában nem vizsgálta, nem értékelte az alperes jelen perben is releváns, a kölcsönszerződésben, a jelzálogszerződésben és a lakosság ÁSZF-ben nyújtott árfolyamkockázati tájékoztatása tartalmát.

[44] A Jpe.II.60.021/2021. számú eljárásban hozott végzés megállapítja ugyan, hogy a jogkérdések a két panaszeljáráásban lényegileg megegyeznek, de ez felperesi állítással

szemben nem jelenti azt, hogy az egyes pénzintézetek kockázatfeltáráó nyilatkozatai, illetve az árfolyamkockázati tájékoztatás a tartalmukat tekintve is azonosak lennének. Ilyen következtetéseket levonni nem lehet. A tájékoztatás megfelelőségét az összes rendelkezésre álló okirat együttes tartalma alapján kell elbírálni. Felperes téves álláspontra helyezkedett, csak a kockázatfeltáráó nyilatkozatban foglaltakra kívánja a tájékoztatást leszűkíteni, figyelmen kívül hagyva a kölcsönszerződés II.8.11. pontját, melyet az elsőfokú bíróság ítélete is kiemelt.

[45] Figyelmen kívül hagyta a felperes a lakossági ÁSZF X.1.1. pontját is, a biztosítékokkal kapcsolatos szerződéses rendelkezések egyértelműen kifejezésre juttatták az árfolyamromlás oly mértékű bekövetkezésének lehetőségét, melynek következtében az adós a biztosíték kiegészítésére lesz köteles. Az is egyértelmű, hogy teljes egészében korlátlanul felperest terheli az árfolyamváltozásból eredő kockázat. Utalt ebben a körben is az elsőfokú bíróság ítéletére, kiemelve, hogy a jelentős árfolyamromlásra utaló figyelmeztetés, az arra vonatkozó figyelemfelhívás, hogy az árfolyamkockázat viselésének a fogyasztó oldalán akár súlyos gazdasági következményei is lehetnek, a kölcsönszerződés, a jelzálogszerződés, a lakossági ÁSZF és a kockázatfeltáráó nyilatkozat együttes értelmezése alapján a szerződés érvénytelensége nem állapítható meg.

[46] A kezelési költséggel kapcsolatban kifejtette, az elsőfokú bíróság érdemben helytállóan állapította meg a kamatkörnyezetre figyelemmel, hogy a kölcsönszerződésben alkalmazott 3,49 %-os ügyleti kamat és a 2,64 %-os kezelési költség kikötésével nem alakult ki jelentős egyenlőtlenség felperes terhére. Utalva az EUB C-621/17. ítéletében írtakra kifejtette, a felek közt deviza alapú kölcsönszerződés jött létre, a kölcsön nyilvántartásának devizaneme svájci frank, a folyósítás és a törlesztés forintban történik. Értelmezhetetlen, hogy a törlesztőrészlet egyik elemét képező tételt alperes miért tartaná forintban nyilván, míg a törlesztőrészlet többi elemét, a tőkét és a kamatot pedig svájci frankban.

[47] Megalapozatlan a felperesi állítás, hogy kétszeres árfolyamnyereséget realizál alperes. Utalt a Kúria BH2020. 180 szám alatt megjelent ítéletére, arra, a kezelési költség mögött van szolgáltatás. A devizában való nyilvántartás kapcsán felhívta a 2009. évi CLXII. törvény 17/A. §-át.

[48] A fellebbezés az alábbiakra tekintettel részben megalapozott.

[49] A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az irányadó tényállást lényegileg helytállóan állapította meg, azonban a kölcsönszerződés érvénytelenségének megítélése során téves jogi következtetéseket vont le, ezért az elsőfokú ítélet megváltoztatása indokolt.

[50] Az elsőfokú bíróság az 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 200. § (2) bekezdése, 209. § (1) bekezdése, 523. §-a, 685. § e) pontja, a 2/2014. PJE, illetve a 6/2013. PJE számú határozat felhívása után részletezte alperesnek az árfolyamkockázat viselésével kapcsolatos tájékoztatási kötelezettségét, illetve az ezzel összefüggő szerződéses kikötéseket.

[51] Utalt az EUB C-51/17. számú ítéletének [74], [75], [77], [78] pontjára is és a kölcsönszerződés II.8.11. pontjára, valamint a felperes által aláírt árfolyamkockázati tájékoztatóban írtakra, valamint az rHpt. 210. §, 212. §, 213. §-ára.

[52] Alperes árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatását, illetve az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződéses rendelkezéseket megfelelőnek, világosnak, érthetőnek találta.

[53] Mind a Fővárosi Ítéltábla jelen tanácsa (16.Gf.40.400/2021/4-II.), mind a Kúria (Gfv.VII.30.270/2019/6.) a korábbiakban hasonló gyakorlatot folytatott.

[54] A Kúria Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozata azonban szigorúbb feltételeket támasztott az árfolyamkockázati tájékoztatással, illetve az ezzel kapcsolatos szerződéses rendelkezésekkel szemben. E határozat az EUB árfolyamkockázat mibenlétét szabályozó szerződéses feltételek átláthatóságával kapcsolatban felállított, a C-26/13., C-186/16., C-51/17., C-776/19-C-782/19., C-227/18. számú előzetes döntéshozatali eljárásokban meghozott határozatokból kitűnő követelményrendszerét figyelembe véve kimondta, hogy a 2/2014. PJE határozat 1. pontja azzal a kötelező értelmezéssel alkalmazható, amely szerint akkor megfelelő tartalmú az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás, ha az átlagosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó a tájékoztatás alapján a szerződéshez kapcsolódó árfolyamkockázat tényén és mibenlétén kívül azt is felismerheti és értékelni tudja, hogy a forint árfolyama a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti deviza árfolyamához képest számára akár jelentős mértékben is kedvezőtlenül változhat, és ezáltal a fogyasztó fennálló tartozásának a szerződés szerinti ütemezésben esedékessé váló fizetési kötelezettségének mértéke jelentősen megnövekedhet.

[55] Rendelkezett arról is, hogy a Kúria bármely határozatának ezen Jpe. határozatban foglalt értelmezéssel ellentétes jogértelmezése kötelező erejűként már nem hivatkozható.

[56] A Kúria gyakorlata szerint nem felel meg a tisztességes tájékoztatás követelményének az, ha a szerződés különböző rendelkezéseiből csak kikövetkeztethető az árfolyamkockázat fogyasztóra gyakorolt gazdasági következménye, és ez igaz a kockázatfeltáró nyilatkozat tartalmára is. A Jpe. határozat mércéje szerint nem felel meg a világosság és érthetőség követelményének az a tájékoztatás, amelyből az átlagosan tájékozott fogyasztó számára az ugyan érthető, miszerint az árfolyamkockázat korlátozás nélkül őt

terheli, de az nem, hogy az akár jelentősen megemelheti fizetési kötelezettségeit is, és amely lényegében csak arra terjed ki, hogy az árfolyam a fogyasztó javára és terhére is változhat.

[57] A jelen perbelivel azonos tartalmú árfolyamkockázati tájékoztatást és az azzal kapcsolatos szerződéses rendelkezéseket a Kúria a 2022. június 14-én kelt Gfv.VI.30.522/2021/4. számú közbenső ítéletével vizsgálta és nem találta megfelelőnek. Rögzítette, nem tartalmaz több információt a szerződés II.8.11. pontja sem, mely az árfolyamok kedvezőtlen változása esetén teszi a fogyasztóval szerződő fél a bank számára lehetővé annak egyoldalú megítélését, hogy az adós kölcsöntörlesztési képessége veszélybe kerül-e, és ez esetben szintén egyoldalúan biztosítja a kölcsöntartozás forintra átváltásának lehetőségét. E tájékoztatás nem hívja fel a fogyasztó figyelmét az általa vállalt reális és az anyagi, gazdasági helyzetét adott esetben súlyosan, hátrányosan érintő kockázatra.

[58] Rögzítette e kúriai határozat azt is, hogy a korábbi Gfv.VII.30.270/2019/6., Gfv.VII.30.208/2019/8., Gfv.VII.30.356/2019/11. számú határozatok a perbelivel tartalmában azonos alperesi kockázatfeltárást megfelelőnek, világosnak, érthetőnek találták, de a határozatok a Jpe. határozat előtt kerültek kihirdetésre, azok tartalmukban ellentétesek a Jpe. jogértelmezésével, ezért kötelező erejüként nem hivatkozhatók. Ezt erősítette meg a Kúria Jpe.II.60.021/2021/17. számú határozata, annak [10] pontja is, a Gfv.VII.30.270/2019/6. számú határozattal, továbbá a Gfv.VII.30.356/2019/11. és Gfv.VII.30.208/2019/8. számú határozattal kapcsolatban.

[59] A fentiekhez hasonló, a fogyasztóra kedvező értelmezést tartalmaz alperesi árfolyamkockázati tájékoztatás kapcsán a Kúria 2021. május 19-én hozott Gfv.I.30.262/2020/20. számú határozata is.

[60] A fentiekben részletezett, megváltozott kúriai gyakorlattól a Fővárosi Ítéltábla jelen tanácsa nem kíván eltérni.

[61] A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint is az árfolyamkockázati tájékoztatóból a kockázat mibenléte, az árfolyamváltozás mechanizmusa és az, hogy az árfolyamváltozásnak van hatása a törlesztőrészletre, kitűnik, de az nem, hogy a forint kölcsön nyilvántartási devizaneméhez (CHF) képest súlyos leértékelődése a felperes tartozását, fizetési kötelezettségének mértékét jelentősen megemelheti. A kölcsönszerződés II.8.11. pontja, a Jelzálogszerződés 7. pontja és a Lakossági ÁSZF 10.1.1. pontja nem nyújt többletinformációt, különösen nem tájékoztatást vagy figyelemfelhívást arra nézve, hogy az árfolyam fogyasztóra súlyosan kedvezőtlen változása a fogyasztó gazdasági helyzetét nehezen viselhetővé teheti.

[62] E körben mutat rá a Fővárosi Ítéltábla, hogy megkérdőjelezi a tájékoztatás átlátható, érthető voltát, ha a fogyasztó az árfolyamváltozás rá nézve súlyos gazdasági

következményeit csak a szerződés (szerződések) több pontját együttesen elemezve tudja értékelni, felmérni.

[63] Az, hogy az adott szerződés árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése világos, illetve érthető-e, annak ellenére vizsgálható, hogy a deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződések túlnyomó többségét az rPtk.-nak a 2009. évi XXXI. törvénnyel történt módosítása előtt kötötték meg. A 2009. május 22-től hatályos hivatkozott módosítással ugyanis a szerződéskötések idején az 1994. évi I. törvénnyel kihirdetett Társulási Megállapodás, illetve az Európai Unióhoz való csatlakozás folytán már Magyarországon is irányadó Irányelv rendelkezései kerültek átültetésre. A módosított szabályozás épp az Irányelv rendelkezéseire tekintettel az rPtk. 209. § (4) bekezdéseként egy olyan rendelkezést iktatott be, mely szerint: „az általános szerződési feltétel és a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt feltétel tisztességtelenségét önmagában az is megalapozza, ha a feltétel nem világos vagy nem érthető”.

[64] Az adott ügyben tehát a tájékoztatás nem érthető, nem világos volta az rPtk. 209. § (4) bekezdése alapján önmagában tisztességtelenné tette az árfolyamkockázatot korlátlanul felperesre telepítő szerződési feltételeket, mely körülmény az rPtk. 209/A. § (1) bekezdése alapján a tisztességtelen kikötések semmisségét eredményezi.

Az árfolyamkockázat fogyasztó általi korlátlan viselése a főszolgáltatás körébe tartozó, ezért az erre vonatkozó kikötések semmissége az rPtk. 239. § (2) bekezdése alapján a kölcsönszerződés érvénytelenségéhez vezet.

[65] A Fővárosi Ítéltábla ennek folytán az elsőfokú bíróság ítéletét az rPp. 253. § (2) bekezdése alapján az érvénytelenség megállapítása iránti kereset elutasító részében megváltoztatta és az rPp. 239. §-a szerint alkalmazandó rPp. 213. § (3) bekezdése alapján közbelső ítéletével megállapította a perbeli kölcsönszerződés érvénytelenségét az árfolyamkockázattal kapcsolatos szerződéses rendelkezések tisztességtelensége, a tájékoztatás nem megfelelő volta miatt.

[66] A kezelési költséggel kapcsolatban a Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság kifejtett álláspontjával, annak indokait megismételni nem kívánja.

[67] Mindezek alapján az állapítható meg, hogy a kezelési költségre vonatkozó szerződési feltétel megfelel a ténylegesség, arányosság és jóhiszeműség elvének. Tévesen hivatkozott a felperes arra, hogy az átalány jelleggel a devizában nyilvántartott kölcsönösszeg százalékos mértékben meghatározása tisztességtelenséget eredményez, mert amennyiben az a szerződéskötés idején elérhető hasonló kondíciójú kölcsönökhöz képest nem jelentett a felperesre többletköltséget, illetve egyéb hátrányt, így alappal feltételezhető, hogy azt a felperes egyedi megtárgyalást követően is elfogadta volna. Márpedig a perben a szerződéskötés idején felmerülő ilyen többletkötelezettségre, hátrányra nem merült fel adat.

[68] A Fővárosi Ítéltábla a kölcsönszerződés érvénytelensége folytán az elsőfokú ítéletet a jogkövetkezmény alkalmazására irányuló keresetet elutasító részében az rPp. 252. § (3) bekezdése alapján – további bizonyítási eljárás lefolytatása szükségessége folytán – hatályon kívül helyezte, és e körben az elsőfokú bíróságot újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára utasította.

[69] A közbenső ítélet meghozatalára figyelemmel a peres feleknek a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, illetve (5) és (6) bekezdése folytán a ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányos mértékű munkadíjból álló másodfokú perköltségét, illetve felperes által le nem rótt, meg nem fizetett fellebbezési illeték összegét csupán megállapította az rPp. 252. § (4) bekezdése alapján, annak viselése tárgyában az elsőfokú bíróságnak kell döntenie a további eljárása eredményeképpen.

[70] A további eljárásban az elsőfokú bíróságnak a kölcsönszerződés érvénytelensége folytán az érvénytelenség jogkövetkezménye tárgyában kell döntést hoznia, a felek indítványaitól függően az összeszerűség körében bizonyítást lefolytatni. Az elsőfokú bíróságnak elsősorban a szerződés érvényessé nyilvánítására, az érvénytelenség okának kiküszöbölésére kell törekednie.

Budapest, 2023. február 15.

dr. Rutkai Éva s.k.
a tanács elnöke

dr. Molnár József s.k.
előadó bíró

dr. Kolozs Balázs s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: